

Warszawa, 30 kwietnia 2020 r.

Volkswagen Leasing GmbH Sp. z o.o.

Oddział w Polsce

Rondo ONZ 1

00-124 Warszawa

Do wiadomości: dostawcy pojazdów na rzecz VWL (dealerzy)/leasingobiorcy

Szanowni Państwo,

nijżej przedstawiamy komentarz dotyczący zgodności z przepisami o tzw. białej liście modelu rozliczeń, w ramach którego leasingobiorcy wnoszą opłaty na rachunek dealera w ramach przyjętej procedury uruchomienia umowy leasingu w Volkswagen Leasing GmbH Sp. z o.o. Oddział w Polsce.

I. Stan faktyczny

Niniejszy komentarz został przygotowany w odniesieniu do procedury uruchomienia umowy leasingu w Volkswagen Leasing GmbH Sp. z o.o. Oddział w Polsce [dalej: **VWL** lub **Spółka**] przebiegającej w następujących krokach:

- 1) Klient zainteresowany samochodem, w tym zawarciem umowy leasingu uprawniającej do korzystania z pojazdu [dalej: **Klient** lub/następnie **Leasingobiorca**], udaje się do salonu oferującego pojazdy marek należących do Volkswagen (Volkswagen, Audi, Seat, Škoda, Porsche) [dalej: **Dealer**];
- 2) Klient składa zamówienie u Dealera, wpłaca na konto Dealera zaliczkę w wysokości np. 10% czy 20% wartości umowy leasingu, o której mowa niżej w pkt. 3 (na potwierdzenie dokonanej wpłaty Klient otrzymuje od Dealera fakturę, tzw. zaliczkową lub inny dokument);
- 3) w momencie otrzymania informacji przez Leasingobiorcę od Dealera, że zamówiony samochód jest na placu, Leasingobiorca podpisuje umowę leasingu;

- 4) Dealer wystawia fakturę dokumentującą sprzedaż samochodu na rzecz VWL i dokonuje jego rejestracji w imieniu Spółki, a następnie wydaje samochód Leasingobiorcy;
- 5) Dealer przesyła do VWL (i) umowę leasingu (podpisaną przez Klienta) wraz z (ii) fakturą dokumentującą sprzedaż samochodu na rzecz Spółki oraz (iii) potwierdzeniem wpłaty zaliczki do Dealera;
- 6) VWL dokonuje płatności za fakturę zakupu samochodu od Dealera, pomniejszając płatność o zaliczkę, o której mowa w pkt. 2;
- 7) VWL uruchamia umowę i wystawia na Leasingobiorcę fakturę na opłatę wstępną.

Od 1 stycznia 2020 r.¹ obowiązują regulacje dotyczące wykazu podatników VAT, o którym mowa w art. 96b ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług² [dalej: **biała lista**]. Z punktu widzenia Leasingobiorców istotne jest, czy przepisy te mogą mieć wpływ na prawidłowość ich rozliczeń podatkowych, a w szczególności – na możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów opłaty wstępnej.

II. Komentarz

1. Regulacje dotyczące białej listy

- Przepisy o białej liście nałożyły na podatników obowiązek dokonywania w określonych przypadkach płatności na rachunki zawarte w wykazie podatników VAT³. Obowiązek ten dotyczy (i) transakcji między przedsiębiorcami (B2B), w ramach których (ii) ma miejsce dostawa towarów lub świadczenie usług (iii) realizowane przez podmiot zarejestrowany jako podatnik VAT czynny, (iv) udokumentowane fakturą i (v) w przypadku których kwota transakcji (brutto) przekracza 15 tys. zł.

Jeśli więc podatnik dokonuje zapłaty za usługi/towary w ww. okolicznościach, to zobowiązany jest zweryfikować, czy rachunek, na który dokonuje płatności, znajduje się na białej liście. W przeciwnym razie (tj. gdyby płatność trafiła na rachunek spoza białej listy) po stronie podatnika mogą wystąpić negatywne konsekwencje podatkowe, w szczególności w postaci braku możliwości zaliczenia danego wydatku do kosztów uzyskania przychodów⁴.

---

¹ Por. ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1018 ze zm.).

² Tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 106 ze zm.

³ Wykaz jest dostępny na stronie internetowej Ministerstwa Finansów.

⁴ Por. art. 22p ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz art. 15d ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

Dodatkowo, w ramach tzw. odpowiedzialności solidarnej podatnik może zostać obciążony kwotą VAT, który nie zostałby rozliczony przez dostawcę.

- W związku z tym może pojawić się wątpliwość, czy fakt dokonania przez Klienta płatności na rzecz Dealera (w postaci zaliczki) może skutkować negatywnymi konsekwencjami podatkowymi dla Leasingobiorcy⁵, w szczególności w zakresie możliwości zaliczenia jej jako opłaty wstępnej do kosztów podatkowych.

2. Dokonanie płatności przez Klienta na rzecz Dealera a przepisy o białej liście

- Na wstępie należy zaznaczyć, że sam fakt dokonania płatności na rachunek podmiotu innego niż wystawca faktury nie powoduje, że sankcje określone w przepisach o podatkach dochodowych znajdą automatycznie zastosowanie. Z przepisów wynika bowiem jedynie obowiązek dokonania (w określonych okolicznościach, o których była wyżej mowa) płatności na rachunek zawarty na białej liście; brak natomiast wymogu, aby płatność została dokonana na rachunek konkretnego podmiotu, w szczególności wystawcy faktury. Innymi słowy, nie ma obowiązku, aby wystawca faktury był równocześnie bezpośrednim odbiorcą płatności dokonywanej przez nabywcę towarów/usług.
- Przyjmując zatem, że przy dokonywaniu płatności na rzecz Dealera Klient dokonuje płatności tytułem opłaty wstępnej należnej Spółce na podstawie umowy leasingu (w tym kontekście *vide* jednak dalsze uwagi), to – o ile płatność taka została dokonana na rachunek Dealera zawarty na białej liście – brak jest podstaw do wyciągania negatywnych konsekwencji podatkowych w stosunku do Leasingobiorcy. W takim przypadku spełniony zostałby wymóg dokonania płatności na rachunek zawarty na białej liście (mimo że nie był to rachunek wystawcy faktury; tu: VWL).
- Opisane wyżej okoliczności uruchomienia umowy leasingu w VWL wskazują wszakże na to, że wpłata dokonywana na rzecz Dealera przez (wtedy jeszcze przyszłego) Leasingobiorcę nie stanowi w tym momencie zapłaty wnoszonej na poczet opłaty wstępnej.
- Przy braku szczególnych/dodatkowych ustaleń umownych między Dealerem a Klientem (wskazujących na inny tytuł prawny dokonywanej wpłaty), co do zasady, środki pieniężne przekazywane przez Klienta do Dealera przy składaniu zamówienia na samochód powinny być więc traktowane jako zaliczka na poczet zakupu, tj. dostawy pojazdu na rzecz Klienta przez Dealera. Z kolei uregulowanie należności z tytułu opłaty wstępnej następuje dopiero na etapie późniejszym i nie wiąże się już z dokonaniem fizycznej płatności przez Klienta (w tym przypadku dochodzi do wielostronnego potrącenia i przekazu).
- Na zasadność przyjęcia takiego podejścia wskazują zapisy umów łączących VWL i Dealerów, z których wynika w szczególności, że **otrzymane przez Dealera od Klienta przed dniem zawarcia umowy leasingu środki pieniężne na poczet dostawy przedmiotu umowy leasingu nie**

Podatnik może uwolnić się od wskazanych sankcji poprzez złożenie w określonym terminie odpowiedniego zawiadomienia do właściwego urzędu skarbowego.

⁵ Uwzględniając w szczególności, że limit 15 tys. zł należy odnosić w naszej opinii do wartości umowy leasingu, a nie tylko do wysokości opłaty wstępnej.

stanowią zaliczki na poczet opłaty wstępnej oraz podlegają potrąceniu, do wysokości opłaty wstępnej, z kwotą do zapłaty wynikającą z faktury, wystawionej przez Dealera z tytułu sprzedaży przedmiotu leasingu na rzecz VWL.

- Powyższe zapisy wskazują na to, że w momencie dokonywania przez Leasingobiorcę (przed zawarciem umowy leasingu) płatności na rzecz Dealera Klient nie uiszcza opłaty wstępnej (ani nawet jej nie zaliczkuje), ale wpłaca środki pieniężne stanowiące zaliczkę na poczet dostawy pojazdu przez Dealera (czyt. na rzecz Klienta), które dopiero na kolejnym etapie (w momencie zawarcia umowy leasingu) podlegają „przekształceniu” i zaliczaniu na poczet opłaty wstępnej.

W rezultacie, uregulowanie należności z tytułu opłaty wstępnej nie następuje w momencie i poprzez płatność zaliczki na rachunek Dealera, ale poprzez następcze zadysponowanie jej kwotą w ten sposób, że nie jest ona zwracana przez Dealera na rzecz Klienta (tytułem zwrotu zaliczki w związku z niedokonaniem przez niego zakupu pojazdu od Dealera), ale jest przekazywana na rzecz Spółki. Przy tym przekazanie to jest również jedynie formalne, bowiem z uwagi na powstałą równocześnie wierzytelność Dealera w stosunku do VWL z tytułu sprzedaży pojazdu na rzecz Spółki oraz „lustrzaną” wierzytelność VWL w stosunku do Klienta z tytułu umowy leasingu, obejmującą opłatę wstępną, Dealer faktycznie nie przekazuje kwoty odpowiadającej opłacie wstępnej na rzecz VWL, ale zalicza ją na poczet ceny sprzedaży samochodu na rzecz Spółki, zaś VWL potrąca ze swej strony tę kwotę przy dokonywaniu płatności na rzecz Dealera za zakupiony pojazd.

- Mając na uwadze powyższe, z punktu możliwości zaliczenia przez Leasingobiorcę opłaty wstępnej do kosztów uzyskania przychodów, bez znaczenia powinna co do zasady pozostawać forma, w jakiej środki pieniężne przekazane zostały przez niego na rzecz Dealera. Na tym etapie nie mamy bowiem do czynienia od strony formalnej z płatnością dotyczącą/poczet opłaty wstępnej (w ramach opodatkowanej VAT usługi leasingu zapewnianej przez VWL), w odniesieniu do której koszt podatkowy mógłby u Leasingobiorcy zostać zakwestionowany, ale z uiszczeniem należności na poczet innej transakcji (sprzedaży pojazdu przez Dealera na rzecz Klienta), która – z uwagi na późniejsze zawarcie umowy leasingu między Klientem a VWL oraz umowy sprzedaży tegoż pojazdu między VWL a Dealerem – nie dochodzi ostatecznie do skutku.
- Uregulowanie należności z tytułu opłaty wstępnej ma zaś miejsce na późniejszym etapie i nie wiąże się z fizycznym dokonaniem płatności, ale z rozliczeniem (uregulowaniem) w formie potrącenia wielostronnego/przekazu. Do takiej formy regulowania należności nie mają już natomiast zastosowania sankcje związane z przepisami o białej liście. Stosuje się je bowiem tylko, jeśli w ogóle występuje płatność⁶.
- **Podsumowując, należy uznać, że uregulowanie należności z tytułu opłaty wstępnej nie jest dokonywane w formie płatności (do której dochodzi w relacji Klient-Dealer) i, w związku z tym,**

---

⁶ Na potwierdzenie powyższego można wskazać np. interpretację indywidualną z 11 grudnia 2019 r. wydaną przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (sygn. 0111-KDIB1-1.4010.537.2019.1.NL).

do opłaty tej nie powinny znaleźć zastosowania sankcje wynikające z przepisów o białej liście. Z punktu widzenia możliwości zaliczenia u Leasingobiorcy opłaty wstępnej jako kosztu podatkowego nieistotny powinien pozostać więc sposób dokonania przez niego płatności na rzecz Dealera – płatność ta dokonywana jest bowiem na poczet innej transakcji, która nie wiąże się po stronie Leasingobiorcy z powstaniem kosztu podatkowego.

Niezależnie, ponieważ nie można całkowicie wykluczyć ryzyka odmiennej oceny/interpretacji sytuacji przez organy podatkowe, **jako właściwe do dokonywania wpłat zaliczek przez Klientów powinny być co do zasady wskazywane rachunki Dealerów wykazane na białej liście.**

***

Nasz komentarz bazuje na obowiązujących w dacie jego przygotowania przepisach prawa, znanej nam ich wykładni i praktyce stosowania przez sądy administracyjne i/lub organy administracji skarbowej (o ile istnieje), jak też doktrynie. Należy wszakże mieć na uwadze, iż w przyszłości sądy i organy podatkowe mogą dojść w konkretnych przypadkach do odmiennych wniosków. W braku odmiennych postanowień w związku z przedstawionym komentarzem nie jesteśmy zobowiązani do monitorowania zmian w prawie, jego wykładni i stosowaniu w praktyce, które mogłyby potencjalnie zmienić zawarte w nim konkluzje.

Przygotowany przez nas komentarz opiera się na założeniu, którego nie weryfikowaliśmy, że przedstawione nam informacje i dokumenty są precyzyjne, kompletne i właściwie odzwierciedlają analizowany przez nas stan faktyczny oraz prawny. Ponadto założyliśmy, że nie dotyczą one czynności, których wyłącznym lub istotnym/głównym celem jest osiągnięcie korzyści podatkowych.

Mamy nadzieję, że nasz komentarz spełnia Państwa oczekiwania i okaże się pomocny.

Z poważaniem,

Andrzej Paczuski

Doradca podatkowy nr 08118

Prezes Zarządu

Paczuski Taudul

Doradcy Podatkowi Sp. z o.o.

Maciej Grochulski

Doradca podatkowy nr 11072

Członek Zarządu

Paczuski Taudul

Doradcy Podatkowi Sp. z o.o.